

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal
MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP
REGGEL

SZÉKELY UJSÁG

fuuzionat cu
ZIARUL SĂCUESC
APARE
ÎN FIECARE DUMINECĂ
DIMINEATĂ

„Gazeta Săcuescă” = Tg.-Săcuesc

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Voevodul Mihailu
1. szám.

Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó
Kovács J. István

Redacția și administrația:
BIROU DE ZIARĂ KOVÁCS
Ștrada Voevodul Mihailu 1.

Papírlapok

1 A Journalul írja: A Duna partja mentén levő államok igen kényes helyzetbe kerültek, mely veszélyt jelenthetett volna. A nemzetközi Duna Bizottság — a román kormány által készített terv alapján — véget vetett a kedvezőtlen helyzetnek és olyan intézkedéseket írt elő, melyeket egyformán alkalmaz Románia, Jugoszlávia, Bulgária és Magyarország. A mai körülmények között igen nagy jelentősége van a belgrádi határozatnak. Ugyancsak Románia volt az, mely a békés közlekedés lehetőségét hangoztatta. Olyan regionális megegyezőst, mely kizárólag saját céljaival foglalkozik és semmiféle idegen befolyás nem zavarja. A belgrádi határozat célja az volt, hogy a háboru ne terjedjen ki a Dunára. Így a Balkán Szövetségen tulmenő megállapodás létesült, hogy megvédjék a Dunán a rendet, mely a béke és függetlenség biztosítója. A négy szomszédos állam — beleértve Bulgáriát és Magyarországot — közös programban állapodott meg a nemzetközi eseményekkel szemben, melyek egyforma veszélyt jelenthetnek mindnyájukra. A legutóbbi Balkánértekezlet során leszögezték, hogy kívánatos lenne, ha az összes államok összefognának ezen a tájon és szoros együttműködést fejtenének ki a szomszédok nemzeti szabadságuk és semlegességük védelme céljából. Így az európai érdekek is használnának. Aztán olyan események következtek, melyek sietették a helyzet tisztázását, minek következtében a négy érdekelt állam megegyezett. Elégtétellel számolunk be a helyzetről, mely annak lehetőségét nyitja meg, hogy a népek minden erejét semlegességük és függetlenségük érdekében összefogják.

2 Ünnepi számot adott ki Bányai János lapja, a „Székelység” Orbán Batázs halálának félszázados évfordulója alkalmával. Vezetőhelyen a következő figyelemreméltó sorokat olvassuk:

„1890 április 19-én hagyta árvaságban és mély gyászban a Székelyföldnek eddig legnagyobbnak ismert fia a népét, földjét. A sírjából is tette, munkálkodásra intő szellemét idézzük most, akinek érdeme az idők folyamán nemhogy elhalványuló lenne, hanem az igazi megismerés tisztító tüzein keresztül még élénkebben alakul ki lelki szemeink előtt. Szükségünk van az ő megismerésére főként most, amikor az ő életfelfogásának még inkább helye volna. Ő hangoztatta állandóan Európa e székely-

A vásárokon árusító kisiparosok mentesek a 2%-os bélyeg leróvása alól

— április 27

A kétszázalékos nemzetvédelmi illeték bélyegének alkalmazásával kapcsolatban vitás volt többek között az a kérdés is, hogy a vásárokon árusító kisiparosok, akik saját áruikat bocsájtják forgalomba, kötelesek-e a kétszázalékos illetéket leróni, vagy sem? Egyes pénzügyigazgatóságok a törvényrendeletet úgy magyarázták, hogy a kétszázalékos bélyegilletéket minden iparosnak le kell róni, aki nemcsak munkát, hanem anyagot is ad, tekintet nélkül arra, hogy áruját hol hozza forgalomba. Ez a magyarázat azonban — mint a pénzügyminiszter alábbi rendeletéből kitűnik — téves volt.

A pénzügyminiszter ugyanis körrendeletben értesítette az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy mindazok az iparosok, akik a különböző vásárokon kizárólag saját műhelyükben előállított ipari cikkeket hoznak for-

galomba, mentesek a kétszázalékos illeték fizetése alól.

Igazolniok kell azonban a székhelyükön levő pénzügyigazgatóság, adóhivatal, vagy adóügynök ulján, hogy iparigazolvánnyal és mesterkönyvvel rendelkezik és hogy azokat az árukat, amelyeket a vásárokon forgalomba akar hozni, saját műhelyében állította elő.

Mentesek tehát ezen illetékek megfizetése alól a csizmadia, kucsma, kocsma, pa-rasztruhakészítők, szűcsök, kalapkészítők, ke-rekesek, patkolókovácsok, asztalosok, szij-gyártók, továbbá mindazok az iparosok, akik ipari termékeiket vásárokon is áruba szokták bocsátani.

Kötelesek azonban eme illetéket megfizetni a fentemlített iparosok, ha ipari termékeiket otthoni üzleteikből, vagy műhelyekből adják el és eladással nem alkalomszerűleg, hanem rendszeresen foglalkoznak.

Önkéntes szakaszvezetők vizsgája

București, április 22.

Azok a 71–72. szakasz előírásaival rendelkező önkéntes szakaszvezetők (t. r. art. 71–72.), akik tartalékos tisztek lehetnek és kombattáns tartalékos altisztek kívánnak lenni, serjent majori vizsgát tehetnek, melyet folyó év június 1-ével a brigádnál tartanak meg. A beírás érdekében írott kérvényt kell benyújtani a csapatvezetőhöz, amelyhez tartoznak. Nem fogadják el a segéd szolgálatra beosztottakat, valamint azokat,

akik június 1-ig túlhaladták harminckettedik életévüket. A vizsga tárgyai a következő kérdéseket ölelik fel: Milyen fokban ismeri egységének fegyverzetét, annak használatát és karbantartását. Ismeri-e egy szakaszparancsnok adminisztratív teendőit? A harci szakasz vezetése, a katona és a harci csoport (ágyú) kiképzése. Magatartás a legénység előtt. Rendelkezik-e a parancsnokláshoz és a meghallgatáshoz szükséges adottságokkal? Gyors ítélőképességgel bír-e a jelölt és kitart-e elhatározása mellett?

Kimutatást kell készíteni a felhasznált 2%-os bélyegek mennyiségéről és értékéről

Cluj, apr. 24

A 2 százalékos illeték leróvása kívül a törvény egyéb kötelezettséget is ró azokra a kereskedőkre, iparosokra és a törvényben megjelölt személyekre, akik ezen illetéket az új törvényes intézkedések értelmében leróni kötelesek. Az illetékes kincstári adóhivatalnál ugyanis minden hó 1–5 között a következő adatok feltüntetésével kimutatást kell benyújtani: 1. Az előbbi hónap

eladásainak végösszege. 2. A felhasznált és az illetékes adóhivataltól vásárolt bélyegfüzetekből kivett 2 százalékos bélyegek mennyisége. 3. A felhasználtatlanul megmaradt bélyegek mennyisége és értéke. 4. A további eladás, vagy fogyasztás körül szükséges bélyegek mennyisége és értéke.

Azokat, akik ezen kimutatás benyújtását elmulasztják, szigorúan büntetik.

ban élő nemzetek összefogó, testvéri egymásra találását. Ennek nyomatékosan adott hangot már az 1879 máj. 1-én tartott országgyűlési beszédében, a melyben Strevoiu román képviselő társának eme kijelentésére, hogy „a román nemzetnek nem áll érdekében, hogy a magyarnak ellensége legyen” a következő hitvallást tette a biztos történelmi adatai alapján: „A magyar nemzetnek érdekében áll, hogy a román nemzetben s e nemzetnek itt és künnlevő fiaiban őszinte testvéreket és barátokat birjon. Mert ha val. ha volt két nemzet, amely az érdekességénél fogva egymásra volt utalva, úgy bizonyosan ilyen

a magyar és román, mely két nemzetnek a mint multja egybeforrott, úgy a jövője is össze van nőve. Egy a hivatásunk: a nyugati mivelttség továbbítása, a szabadság e végbástyájának megvédése. Egy az ellenségünk, mely mindkettőnk el akar tiporni, mert mindkét nemzet nagyra valószínűsíti és világuralma utjában áll. Életkérdés mindkét egyensorsu nemzetre, hogy egymást megértsék, hogy erejüket tömörítsék, hogy az ellentéteket kiegyenlítsék!”

Orbán Balázs óvása, intelme ma méginkább időszerű, de a megvalósításhoz nem elég csak az egyik fél megértő akarása!

„DACIA” RÉVÉSZ ERNŐ tg.-mureși főelárusító

1940 febr. 18-i huzáson a 34619 sz. sorsjegy tulajdonosainak
3,000,000 leit

fizetett ki. — A játékosok: egy Reghin-i kereskedő, egy gheorgheni magánzó
egy Tg.-Mureș-i tisztviselő, egy Baia-Mare-i bányatisztviselő
egyenként 750.000 — lejt kaptak ezen főnyereményből.

„DACIA” helyi képvisellete és árusítása: BIROU DE ZIARE KOVACS

Gazdák rovata

A Comitetul Agricol közli: A gazdákör szerződött három traktort a tavaszi szántások elvégzése céljából, melyeket a vármegyei mezőgazdasági bizottság munkára mozgósított a vásárhelyi gazdákör céljaira. A traktorok közül kettő már megkezdte a munkát, a harmadik is pár napon belül munkába áll.

Azok a gazdák, akik igénybe akarják venni a traktorok munkáját, saját érdekében jelentkezzenek a gazdákörnél, bejelentvén a szántandó terület nagyságát. A traktorok minden gazdának rendelkezésére állanak, de csak a jelentkezés sorrendjében. Kivételt senkivel sem tesz a gazdákör.

A gazdakamara egy darab műtrágyaszóró gépet ingyenes használatra átengedett a helybeli gazdáknak. Ez a gép a gazdasági megbízott rendelkezése szerint vehető igénybe a jelentkezések sorrendjében. A gép a gazdákörnél igényelendő.

A traktor tulajdonosok figyelmét felhívjuk arra, hogy a gazdasági bizottság közbenjárására az üzemanyag igénybe vételéhez szükséges engedélyek kiadására vonatkozó kérvényeiket a pénzügyi hatóságok minden megkötöttség nélkül láttatmozzák. A kerületi ellenőri hivatalok után láttatmoztott kérvényekre a pénzügyigazgatóság mellett működő monopoli hivatal adja ki az illetékes üzemanyag vásárlásához szükséges engedélyt.

Kendermag a gazdákörnél beszerezhető, lenmag kapható a földmives iskolánál. A kendermag ára 22. - a lenmag ára 38 lej. Minden gazda tegyen eleget a törvény előírásainak és vesse be az előírt területet akár kenderrel, akár lennel. Ezeknek a fontos ipari növényeknek a termelésétől egyéni érdekből se tartozkodjék senki, mivel meg fog győződni a gazdatársadalom arról, hogy ezek igen hasznos és jól jövedelmező növények. Aki az előírt területet nem veti be, büntetésnek teszi ki magát.

Tekintettel arra, hogy a kender termelését illetőleg gazdáink nem rendelkeznek a kellő szakismerettel, közöljük az alábbiakat:

A kender hazánkban mindenütt megterem. Szereti a meleget és nem kíván sok nedvességet. Jól megművelt, lehetőleg pihent földet igényel. Fekete, kővér és megfelelő mérszartalmu területen nagy hozamot biztosít. Legmegfelelőbb helye az istálló trágyával kövített talaj. A nagyon kötött, vagy a homokos talaj nem alkalmas a kender termelésére.

Egymásután akár három évig is termelhető egyazon területen. Muhar, repce, here, buza és általánosságban az összes kapások után kiválóan diszlik. Ha őszi szántott földbe vetjük, akár vetési előmunkának elegendő a porbanítás.

A vetőmag tiszta, száraz és szagtalan kell legyen. Ilyet oszt szét a gazdákör. A kender termelhető akár rostnak, akár magnak. Ha rost céljaira termeljük, akkor hektáronként 80—100 kg.-ot kell számítani és elvetni 12—15 cm. sortávolságra és 3—4 cm. mélységben. Amennyiben magtermelés céljából vetjük, akkor hektáronként 50—60 kg. ot vetünk 20—30 centi sortávolságra, hogy azt akár hányszor kapálhassuk, hogy ekképpen mentesítsük a burjánoktól. A kender a kukorica soraiban is termelhetjük, ha magtermést akarunk.

A kendermaggal bevetett területet vetés után akár táncos borona hátával, akár tüs- és boro-ával megboronáljuk, hogy a talaj nedvesség elpárologását megakadályozzuk.

Amennyiben a kendermaggal bevetett terület nem elég nyirkos, vetés után hengerelnünk kell, akár vas akár fahengerrel.

A Józsiás és Emília alapítvány múlt éve

Néhai Molnár Józsiás és neje, Gáll Emília által létesített alapítvány igazgatósága a napokban tartotta beszámoló gyűlését, amelyen az 1940. évi költségvetést is megállapították. Az alapítvány — amint a város lakói előtt ismeretes — néhai Molnár Józsiás volt magyar országgyűlési képviselő létesítette felesége hozzájárulásával. Az alapítványi vagyont kezdetben a városi tanács kezelte, majd később a törvény és az alapítólevél rendelkezései értelmében külön igazgatóság vezetésére került. Az alapítvány 2 részből áll: tanulmányi és sétatéri részből. A tanulmányi rész vagyona házakból áll, aminek a tiszta jövedelméből fedezik az alapítvány kezelési költségeit és az adókat, míg a fennmaradó jövedelmet szegény székely tanulók segélyezésére fordítják. A sétatéri rész fel nem becsülhető értéke városunknak és bármikor, bárkinek üdülést és pihenést nyújt. Itt vannak eltemetve a nemes szívi alapítók is díszes kriptában, ahol évenként meg szokott jelenni a város népe, hogy háláját kimutassa és köszönetet mondjon a páratlan ajándékért, amiben a város apraja nagyja részesül.

Dr. K. Kovács István
a Kaszinó elnöke és a Józsiás és Emília alapítvány 6. évi újraválasztott igazgatósági elnöke

Az igazgatósági ülést dr. K. Kovács István elnök vezette és ugyanő terjesztette elő a beszámoló és az igazgatóságnak múlt évi működéséről. Ezerint úgy az elnökség mint az igazgatóság az alapítvány ügyeit a lefo-lyó évben is az alapítólevél és a szervezeti szabályzat értelmében intézte, vigyázva arra, hogy a nemes szívi alapítók céljai mindenben tiszteletben tartassanak és érvényesüljenek. A sétatér fenntartása, fejlesztése és szépítése, valamint az alapítványi épületek jókarban tartása egyik főgondja volt az igazgatóságnak. Amellett, hogy sok dísznövényt, bokrot és cserjét hoztak és ültettek ki a parkba, a múlt évben beállított új parkrészen a rózsagruppot is felújították és a sétautakat újból homokoztatták. A kerítések kicserélése is befejezést nyert. Az elmúlt évben 220 folydméter új kerítést csináltattak. A jó karba helyezett 2 teniszpálya egész nyáron át a közönség rendelkezésére állott, a tél beálltával pedig a szintén kiszélesített jégpályán volt élénk sportélet. Esténként a kivilágított kiosk nyújtott szórakozást a táncra vágyó fiataloknak, persze csak a nyári hónapokban. Ez évben — sajnos — ez alighanem elmarad, mert a régi bérlő a nagy adóteher miatt lemondott a bérlétről és más alkalmas bérlő még nem jelentkezett. Az igazgatóság még sok apróbb nagyobb ügyet lefolytalt és azután újra választotta az alapítvány eddigi tisztikarát. E szerint 6. évre az alapítvány igazgatóságának elnöke dr. K. Kovács István ügyvéd, a Kaszinó elnöke lesz, helyettes elnök dr. Török Andor ny. alispán, pénztáros Molnár Józsiás tanár, gazda Bálinth Gyula postafőtiszt, ellenőr Paál Lajos ref. lelkész, titkár pedig Tréger Rezső városi tisztviselő.

Henger után azonban feltétlenül boronálni kell, vagy tüske boronával, vagy vető boro-
nával, vagy a táncos borona hátával.

Amikor a kender kikelt, azonnal irtani ki a környező burjánokat mindaddig, míg a kender elérte az araszos (20 cm.) magasságot. Ha ezt a magasságot elérte, maga egyedül is gyomirtóvá lesz.

Szükséges gazda-tennivalók.

Munkálataink menetéről tájékoztatjuk hetenként egyszer, pénteken, a mezőgazdasági bizottságot és minden vasárnap délelőtt fél tizenkettőkor jelenjünk meg a gazda értekezleten, hogy a rendelkezésekről idejében tudomást szerezzünk.

H I R E K

-1940-
április
27.

„SZÉKELY UJSÁG”

(egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal)
társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Székely Ujság”-ot

néhai MOLNÁR EMIL

a „Székely Hírlap”-ot

BIRÓ LAJOS alapította.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre — 80 lej. Egy hóra — 14 lej
Negyedévre 40 lej. Külföldre egy évre 300 le

TÁJÉKOZTATÓ:

Szolgálatos gyógyszerár vasárnap és egész héten Bajnok patika mely egész nap nyitva. Ügyszinten éjszakánként is szolgálatban van.

— Közgyűlések. A múlt szombaton d. u. tartotta közgyűlését a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár dr. Török Andor elnöközgatő elnökletével. A rendes igazgatósági jelentés és a mérleg lefárgyalása után néhány igazgatósági és felügyelőbizottsági tagságot töltötték be. — A Kereskedők és Kereskedő Ifjak Köre vasárnap d. u. tartotta közgyűlését Dávid Dezső elnökletével Rövid e-nöki megnyitó után Bándy István titkár jelentését olvasta fel, mely nemcsak a kör, hanem egyben a város kereskedelmi életének a tükröképe volt. A további tisztviselői jelentések során L. Tóth Ferenc a pénztár, Jancsó Lajos a könyvtár forgamáról tettek előterjesztést. A közgyű és Veress Jánost gazdává Turóczy Zoltán kereskedő alkalmazottat segédkönyvtárossá választotta meg.

— Korlátozzák Satumaren az utle-
velek kibocsátását. A Satumarei megyelő-
nökség rendeletet adott ki. Köztudomásra hoz-
ták, hogy a jövőben betegség esetén csak akkor adnak ki utlevelet, ha az illető a kér-
vényhez csatolja a cluji klinika igazolványát is. Az igazolványban annak kell állnia, hogy az illető belföldön nem gyógyítható. Szerdán különben a kérvényezőket tulnyomó részét v.s.-
szautasították. Ha az utlevéligénylő azt mon-
dotta, hogy beteg rokonait akarja külföldön meglátogatni, nem állították ki számára az utlevelet, azzal az indoklással, hogy a mai nehéz világban nem kell rokon látogatásokra menni.

— Új kivétel lesz az építési vállal-
kozók adójának megállapítására. Építési vállalkozók jövedelmi adóját — ellentétben a többi adónemektől — erre a költségvetési évre nem viszik át. Emiatt a pénzügyminiszter körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben a kivétel módjára ad utasításokat. A kivételi pénzügyigazgatóságok részletes felvilágosítással szolgálnak az adóvallomások elkészítésére.

— Halálozások. Kirizs József birtokos, Kirizs Sándor helybeli ny. városi tisztv. édesapja lefalauban 72 éves korában elhunyt. — Kovács András helybeli gazdákör 74 éves korában meghalt. Szerdán volt a temetése — Özv. Frenkul Emánuelné sz. Cseh Gizella 88 éves korában városunkban elhunyt. Beovits Béláné Szojori Cseh Emilia nevelő anyját gyászolja az elhunyt öreg urinóban. Pénteken délután volt a temetése.

— **Maximálták a készbőrárakat.** A nemzetgazdasági miniszter az egyes bőrfajták gyári árait a következőképp állapította meg. 6 kilo rammnál súlyosabb préselt talpbőr 21489 lej, 6 kilogramnál könnyebb préselt talpbőr 25337 lej, croupon 30540 lej, nyakrész 17532 lej, hasrész 13802 lej. Fekete borjubar (original) 7917 lej, ugyanez II. minőségben 8141 lej, ugyanez III. minőségben 7918 lej, ugyanez IV. minőségben 7404 lej. Marhaborjubar (Rondbox) original 6239 lej, ugyanez I. minőség 7578 lej, ugyanez II. minőségben 7239 lej, ugyanez III. minőség 7013 lej. A fenti árak ab gyár értendők, amelyhez az adók és illetékek hozzászámítandók. A nagy és kiskereskedők a fenti árakhoz a szállítási költségeket, valamint a törvényben megengedett nagy és kiskereskedői hasznot számíthatják hozzá. Az árak azonnal életbe léptek.

— **Forgalombahozták a 600 és 900 lejes utlevélbélyegeket.** A pénzügyminisztérium forgalomba hozta a különle, és utlevélbélyegeket, amelyek 600 és 900 lejes címletekben készültek. A bélyegek mérete 26-40 milliméter, háromszíni nyomásuak és Öfelsége II. Károly király képe van rajtuk, Feliratauk: „Romania” alul pedig „Paspori”. A 600 lejes bélyegek kerete és aapszine vörös barna, Öfelsége arcképe sötétbarna. A 900 lejes bélyeg széle és alapszine zöld, az arckép sötétzöld, az érték és a „Paspori” felírás kék színű.

— **Megtaláltak egy bronzkori em' er holttestét.** Szibériában az Altai hegység vidékén tudományos expedíció kutat az örök jég birodalmában. Ezen a vidéken, ahol történelemelőtti idők óta virágzó rézbányászat folyik, hétmillió négyzetkilométernyi területen örök jégtakaró borítja a földet. Az expedíció most tízenöt méter mélységben a jégtakaró alatt páratlan leletre bukkant. Egy faistállót álltak a kutatók a jég alatt s abban tíz lovat teljes épségben, mintha tegnap fagytak volna meg, pedig a ludósok szerint a lelet még a bronzkorszakból származik és a jég alatti istálló legalább tízezer éves. A fölfedezés valódiságáról különben Harold Whinnell, az amerikai Colgate egyetem tanára is meggyőződött. A vidék lakói ezenkívül egy bronzkori ember épségben maradt holttestét is megtalálták a jég alatt. Az istálló csodálatos épségbenmaradásáról az a föltevés alakult ki, hogy hirtelen hólavina temette el s a hűtőmegek később elfjegesedtek.

— **Felkérjük előfizetőinket az esedékes előfizetői díjak minél előbbi rendezésére**

EJNYE!

— A Flekken humora —

Az egyik vasuti alkalmazott érdekli a kollegájától:

— É te hogy pihensz, ha szabadnapos vagy?

— A moziba küldöm a feleségemet az anyósommal.

Nagy beállított egy kalapüzletbe és miután kedvtelve gyönyörködött az elárulónő kék szemeiben, sohajtva így szól:

— Kérek egy divatos kalapot a feleségem részére.

— Igenis — felelte a kisasszony — csak azt tessék megmondani, hogy milyen feje van ön nagyságának?

— Ronca.

A bolondok házában egyik örült olyan irtoztos rohamot kapott, hogy az igazgatóság kénytelen volt a családot értesíteni.

Másnap beállit az örült fivére.

— Kérem — mondja neki az igazgató — az ön öccsével már nem lehet birni. Ének idején felkel és a falra akar mászni, állandóan fenyeget mindenkit és azt kiáltozza, hogy ő Napoleon.

— Ugyan kérem — feleli a fivér — ne tessék neki egy szót se hinni. Ugyanis Napoleon én vagyok.

200 Leível milliókat nyerhet

ha részt vesz a sorsjáték

15. és 18.-i huzásain!

sorsjegy
200.-
lei

Minden huzásnál

40.000.000 lej

kerül kiosztásra.

sorsjegy
200.-
lei.

A falvaink egészségügye

Ez uttal megint a falvak népének egyik káros és igen veszedelmes szokását kell szóvá tennünk. Röviden arról van szó, hogy egyes helyeken még ma is rendkívül divik az a szokás, hogy a kisgyermeknek mákhéj főzetet adnak, hogy aludjanak töle. A friss mákhéj letörít, megszáritják s télen vagy az év bármelyik szakában ebből egyszerűen kifőzik vízben az ópiumtartalmát. Hogy a gyermek szívesebben megigya az ige sokszor halálos mérget, cukrot is tesznek a veszedelmes főzetbe. A gyermek pedig megissza, a után természetellenesen mély álomba bódul. Teljesen öntudatlanul fekszik órákig, sőt, ha valamelyiknek különösképen érzékeny a szervezete, vagy erősebb főzetet kap, megtörlénik, hogy egy két napig is alszik az erős altató méregtől.

Tudjuk, hogy az nem embertelenség, nem a kegyetlenkedési vágy, nem a gyermek egészsége ellen irányuló szándékos erőszak diktálja a falusi népek ezt a szokást. Minden népszokásban a komor valóságot kell, mint okot kutatnunk s ebben is kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy a nehéz élet, a mindennapi kenyérért vívott erős harc kényszerítette a népet a mákhéj használatának meghonosítására. A szegény földmives, vagy napszámos házaspárnak rendszerint nincs, akinek gondjaira bízhatná gyermekeit s amikor kénytelen elhagyni házáat, hogy munkába menjen, megitatja a gyermekkel az altató teát. Hogy ezzel mit kockáztat meg, rendszerint maga sem tudja. S ezen a téren soha sem történhetik elég felvilágosítás. Hiszen a mákhéjból a legerősebb mérgek egyikét főzik ki, hogy elbódítsák gyermeküket a szerencsétlen szülők. A mákhéj ópiumot tartalmaz, amely megbénítja az idegrendszert s kényszerű önkivületi állapotba bódítja azt, akinek a szervezetébe kerül. Egy néhány milligrammra kell csak; hogy több kerüljön a szervezetbe s a mákhéj már gyilkossá válik. De ha nem is bódul el hosszú időre a gyermek, csak épen álomba szenderül, az ópium rendszeres alkalmazása rendkívüli mértékben megboszulja magát. Hiszen mondtuk, hogy egyike a legerősebb mérgeknek, érthető tehát, hogy a gyenge, fejletlen és minden mérgező anyag hatására rendkívül érzékeny gyermeki szervezet nagyon megsínyli ezt az embertelen műveletet!

A feleszű, rosszul fejlődött, sokszor hülye gyermekek, betegesen bűnözésre hajlamos fiatalok, örök életükben falu szegye-neiképen élő sánya, beteg és félőrült emberek az orvosi tudomány megállapítása szerint a legnagyobb százalékban ennek a méregnek köszönhetik testi és elmebeli fogyatékosságukat.

Jól meg kell tehát gondolnia minden szülőnek, mit cselekszik, amikor a mákhéj kifőzi s levét altatóként adja a gyermekének. Hiszen nem csak a saját gyermekét öli meg, de az egész jövő nemzedéket is! Ha nem is hal meg a méreg közvetlen hatásától a gyermek, lelkét, agyvelejét, idegrendszerét visszavonhatatlanul tönkre teszi a mákhéj főzet, előhalottá teszi tehát a társadalom, a nemzet és a család használatlan tagjává. Örök nyomorúság, szegénység és megáldoztatás tesz a része az ilyen gyermeknek,

ha idejében el nem pusztul a borzalmas méregtől. Es vajjon melyik szülő akarja ezt?

Tehát csupán a tudatlanság okozhatja a szörnyű, néma falusi tragédiákat. Ezek az esetek nem kerülnek az újságba, nem is beszélnek róla, mert senkisé tudja az okát. S ha tudja is, nem tulajdonítja egy bűnös, gyilkos szokásnak! Pedig erről is beszélni kell, a székely falvakban, a mező-ségi házakban, a bihari telepeken elharpózott néma bűnről. Mert emberek élete, egészsége, az egész társadalom jövő élete s a nemzet testének további folytatása forog veszélyben. Gondoljuk csak el, hogy a szegénysorau szülők tudatlansága miatt egyetlen napon száz és száz erdélyi magyar ház fölött jelenik meg a betegség, vagy éppen a halál angyala! A néma bűn pedig terjed, mert nagy a szükség és minden munkás kézre szükség van. Igazi népmen-tő munkát végez hit a lelkes, a tanító s a falu többi tarult vezetője, ha minden alkalmat megragad a borzalmas szokás ki-irtására.

Eddig védekeztünk azzal, hogy népünk nem tudta, mit cselekszik. De attól a perctől kezdve, amikor a felvilágosító munka odáig haladt, hogy a szokásról tudja a nép, hogy a jövő nemzedék, a szülők reménységének, a gyermeknek közönséges megmérgezését hozza magával, meg kell torpannia minden szülőnek, el kell dobni magától a tudatlanságból eredő szokást. Gyermekeinket úgy is megtizedeli a járvány a szerencsétlenség és minden egyéb nyomorúság, ami az emberre rászakadt!

Miért öljük meg szándékosan tehát a saját fiainkat?

Dávid Iván

*) DR. KANABÉ orvos rendeléseit újból megkezdte. Röntgenvizsgálatok. Telef. 68

Törvények, rendeletek

magyar fordítását tartalmazza a hetenként megjelenő

Jogi Kalauz

Ez az önálló hetilapként megjelenő

Jogi Kalauz

mindazt fogja közölni, amit mindenkinek szükséges tudnia, hogy a jelenleg érvényben vagy későbbben megjelenő törvényeknek és rendeleteknek eleget tehessenek.

Orvos, ügyvéd, mérnök, iparos, kereskedő és földmives egyaránt megtalálja az önálló hetilapként megjelenő

Jogi Kalauz-

ban az öt érdeklő törvényeket és rendeleteket, d nemcsak azok pontos szövegét magyar fordításban, hanem azok gyakorlati alkalmazására vonatkozó utasításokat és magyarázatokat.

A 4 oldalas szám 3, a 8 oldalas szám pedig 5 lej és kapható városunkban a

KOVÁCS-hirlapirodában.

A háziasszony sokféle munkája

Nem is olyan régen, Svájc Bern városában tartották meg a világ egyik igen érdekes, nagy látogatottságnak örvendő, tanulságos kiállítását, amelyről a napi apok is beszámoltak.

Ez a kiállítás kettős célt tűzött ki maga elé:

1. Be akarta igazolni, hogy a világ művelődését milyen mértékben mozditották elő a nők, szellemi termékeikkel, divat és más ujitásaikkal;

2. Bemutatni kívánta a női hivatás rendkívüli sokoldalúságát.

Azzal nem kívánunk most foglalkozni, hogy a nőknek az általános művelődés fejlesztése terén milyen sok elismerésre méltó érdemük van. Hadd próbáljuk meg azonban felvázolni a női hivatás sokféleségét.

A saját háztartását ellátó asszony első sorban is a család étresztője. Ugyan melyik iskolás gyerek szeret — különösen télen — kiugrani a jó meleg ágyacskából a kellően mosakodni, fogat mosni, rendesen felöltözködni? Ezekre az anyáknak kell ügyelni, mert az e téren elmulasztottak később bosszú'ják meg magukat. A után ki főzi meg nekik a reggelit, ki készíti el számukra a tiszta ruhát, ha nem a jó anya? Ki öltözteti fel a kicsiket csinosan, az időjárnak megfelelően? Ilyenkor a háziasszony a „gyerek-lány” szerepét tölti be, mert ő tud a gyerekek minden egyes ruhadarabjáról.

Mikor ezután elmennek a családtagok munkára, iskolába és felszabadul a lakás, következik a takarítás és ezzel kapcsolatosan a szobanövények ápolása, gondozása. De ezzel is gyorsan kell végezni, mert telik mulik az idő és nem lesz idejére ebéd. Le szalad hát bevásárolni az ebédhez a haterve, kezdődik a háziasszony legfontosabb munkája: a főzés. Főzés közben azonban mindig akad más munka, így 1—2 ruhadarab kimosása, kivasalása. Kalcinálása sütés és még sok más! H csak a legutóbb említett tevékenységet vesszük, ezek között is négy ötféle mellékfoglalkozást láthatunk elrejtve: bevásárló, szakácsnő, mosónő, vasalónő, pék.

Amikor készen van az ebéd, megteríti az asztalt és felszolgálja az ételt.

Ebéd után kerül sorra a kevésbé kedvelt munka, a mosogatás és az evőeszközök, az edények eltörlése, elrakása.

A délután folyamán már, ha nem is olyan nehéz, de annál több ismeretet igénylő munkák következnek, mint pl. harisnya, ruhajavítás, tisztítás, gyermek és felnőtt alsóruhanemű varrás, alakítás, amely munkák során az asszony nemcsak varrónő, hanem egyúttal divattervező, kelmefestő, bevásárló, beszövő, műtőmő is.

Azán következik a gyermekek lelkének kikérdezése, vagy ha netalán beteg, ápolásuk, szórakoztatásuk. Ilyenkor a jó asszony tanítónővé, ápolónővé válik.

Azt hinné az ember, hogy az est beköszöntése meghozza a háziasszony részére is a pihenést, a szórakozást. Ha mindebből valóban jut is egy kevés az est folyamán a háziasszonynak, azonban a többi szellemi munkát el kell végezni. Ezek pedig sokszor nagy fejtörést okoznak, mert a „mit főzzünk holnap?”-nak naponkénti ismétlődése —

Minden hirdetés előre fizetendő a propaganda minisztérium által megállapított országos díjszabás kötelező előírása szerint

aminek igazodnia kell egyfelől a családtagok igényeihez, t. i. fejlődést, munkaerőt kell biztosítani, másfelől a készlethez, az anyagi lehetőségekhez — bizony sokszor nem kis feladat elé állítja a háziasszonyt. E munkák közé sorozhatjuk: a „konyhapénz” beosztását, a vásárlások feljegyzéseit, elszámolásait, a családi levelezés lebonyolítását és végül még a férj szórakoztatását is. Mászton: a háziasszony könyvelő, számlázó, családjának, hogy úgy mondjuk: pénzügy és kereskedelmi minisztere, magántitkár, társalkodónő és ha elfáradt, a hivatali gondokkal küzdő férjét figyelmével és kedvességével még jókedvre is deríti — akkor kész színesítő is. Egyszóval a háziasszony egy személyben művész és bűvész is.

No G 6011—1938

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 6011—1938 a Judecătorei mixte Târgu-Săușesc în favoarea reclamantului Banca Transilvania S. A. din Cluj pentru încasarea creanței de 4866 lei și acc., se fixează termen de licitație pe ziua de 3 Maiu 1940 orele 15 p. m. la fața locului în comuna Tg.-Săușesc. str. Gărit No. 27, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară, 50 buc. pălării, diferite 5000 lei, una oglinda mare 1000 lei, un birou 1000 lei 2 rafturi cu geam 2000 lei, în valoare de 9000 lei.

In caz de nevoi și sub prețul de estimare.

Tg.-Săușesc, 12 Aprilie 1940

port Băgea

No. G. 3752—1939

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 5485—1938 a judecătorei mixte Tg.-Săușesc în favoarea reclamantului Csáki Stefan din Tg.-Săușesc repr. prin avocatul dr. Edmund Várhegyi din Tg.-Săușesc pentru încasarea creanței de 3700 lei cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Maiu 1940 ora 15 pm. în locuința și curtea urmăritului în comuna Sânzleni, (Casinul mic) la fața locului în casa no. 71 unde se vor vinde prin licitație publică judeciară 1 cal, 2 purcel albi, 2 hamuri, 1 căruța de cal, 2 care de fân, 2 ca, e de pale, 30 buc. boroane cioplite în valoare de 5100 Lei.

In caz de nevoi și sub prețul de strigare.

Tg.-Săușesc 24 Aprilie 1940

Port. St. Vântsa

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom, hogy tekintettel a drágasági viszonyokra, vizsgálja meg régi leltelt ruhadarabjait, nem baj bármilyen piszkos, vagy szinehagyott mert a

Bartos Boldizsár

vegytisztító és kelmefestő üzemeben

ujra hasznavehetővé lehet tenni, mivel ezáltal sok pénzt takarít meg.

Guvlórozás és pliszérozás

különböző mintákban. — Ugyiszintén 100%-os tiszta gyapjuból készült

székely háziszőttes

posztóim állanak a nagybecsű vevő közönség rendelkezésére. — Továbbá gyapjufűtést, fonást, ványolást, festést és préselést a legszebb kivitelben készítek. — Kelim és perzsafonalak, ugyiszintén zsákszőnyeg varráshoz különböző színekben nagy választék.

Aranyéremmel több kitüntetéssel

Menetrend

Braşov—Breţcu

Érvényes dec 18 -tól

7 ⁰⁰	13 ⁴⁵	19 ⁰⁰	Braşov—Brassó	8 ⁵⁸	17 ⁴⁰	22 ⁴²
8 ⁰⁶	14 ⁵⁴	20 ¹⁵	Sft. Gheorghe—Sepsiszentgyörgy	7 ⁴⁴	16 ²⁸	21 ³⁰
9 ⁰⁷	15 ⁵⁷	21 ¹⁹	Covasna—Kovászna	6 ⁴⁷	15 ³¹	20 ³²
9 ¹⁹	16 ³⁹	22 ⁰⁰	Târgu-Săușesc—Kézdivásárhely	6 ⁰⁸	14 ⁵⁰	19 ⁵¹
10 ³⁸	17 ²⁷	22 ⁴⁸	Breţcu—Bereck	5 ¹⁵	13 ⁵⁵	18 ⁵⁷

Sft. Gheorghe-ről Ciuc felé indulnak: 4⁵⁸, 9⁰¹, 13³¹, 19⁰², 22¹³
Ciuc felől Sft. Gheorghe-re érkeznek: 23¹⁹, 6⁰², 8⁵⁹, 14³⁶, 18²⁷.

Utra, kiküldetéseknél, irodai használatra nélkülözhetetlen a **töltő-toll**

Nagy választék „MATADOR”, „MELBI” és egyéb jómár kájutöltőtollakban a **KOVÁCS-HIRLAPIRODÁBAN**

Tipografia MINERVA Târgu-Săușesc 1940

Székelyes Női Divat

BÁNYAI EDIT

székely női divatlapja megjelent és városunkban kapható a Kovács-hirlapirodában.

— Ara 10 lej —

Apróhirdetések

E hirdetések hivatalos árszabály szerint tíz sorig szavanként számíttatnak. Minden hirdetés előre fizetendő

Eladó széna tűzifa ellenében. Cim a kiadóhivatalban.

A Hanzel-féle lakás

3 szoba, kamra, pince és melléképület, azonnal e'adó Kanta utca 15 sz. alatt. Értekezni lehet ugyanott.

Barompiac 17 sz. alatti ház eladó. Értekezni lehet Várhelyi Ödön ügyvédnél.

24 m. hosszú, 8 m. széles 9 szobás, faház ANDRÁS tanító-nál Turian (Torján) eladó.

Méhcsaládok, kaptárak és méhfelszerelések eladók, Erdek-lődni: özv. Zsigmond Sándorné, Covasna, Sr. Eminescu 72.

A Széopiac-utca sarkán

egy kettős üzle helviség berendezéssel együtt bérbeadó. Értekezni lehet Várhelyi Györgynél.

Becsés tudomására hozom a helybeli és vidéki közönségnek, hogy tanulmányi utamról hazaérkeztem és a legutolsó minták szerinti paplanok készítését elvállalom.

Tg.-Săușesc. Curtea 43 N 5.

KÖKÖSSY ILONKA.

Az alapítványi sétatérén levő

kioszk

május 1-től kezdve október végéig bérbeadó

vendéglőnek, vagy cukrászdának

Írásbeli ajánlatok e hó 16.-ig nyújtandók be az alapítványi igazgatóság elnökénél: dr. K. Kovács István ügyvédnél.

A 2⁰/₀-os blokkok

adóbélyeg-kérésekhez való

nyomtatvány

beszerezhetők a

Kovács-hirlapirodában

2 drb 1 lej.